

DECIZIE

25 martie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
lărgit al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Ala Cobăneanu
Galina Stratulat
Nicolae Craiu
Iurie Bejenaru

examinând recursul declarat de Irina Zafiropulos,
în cauza civilă, la cererea administratorului Societății cu răspundere limitată
„Compromis”, în proces de insolabilitate, Nicolae Bostan, împotriva terțului
poprit Irina Zafiropulos cu privire la validarea popririi,
împotriva hotărârii din 16 mai 2017 a Curții de Apel Chișinău, prin care
cererea de validare a popririi a fost admisă,

c o n s t a t ă:

Prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 03 noiembrie 2014 a fost intentată
procedura de insolabilitate față de SRL „Compromis”.

Prin încheierea instanței de insolabilitate din 28 aprilie 2015 a fost
confirmată hotărârea adunării de raportare a creditorilor SRL „Compromis” din 14
martie 2015 și aplicată față de debitor procedura de restructurare, în funcție de
administrator al procesului de restructurare fiind desemnat administratorul
autorizat Nicolae Bostan.

În cererea depusă la 17 februarie 2017 administratorul insolabilității a indicat
că, în urma verificării actelor de gestiune ale întreprinderii insolabile, potrivit
documentelor primare s-a constatat că Irina Zafiropulos dispune de o datorie față
de SRL „Compromis” în mărime de 24790,65 de lei și 430 de euro.

Astfel, Irina Zafiropulos a primit din casieria debitorului insolabil conform
dispozițiilor de plată din 16 decembrie 2013 suma de 1000 de lei, din 25
decembrie 2013 suma de 5348,25 de lei, din 25 decembrie 2013 suma de 18442,40
de lei, iar în total suma de 24790,65 de lei, iar conform dispoziției de plată suma de
380 de euro, conform dispoziției de plată din 08 aprilie 2014 suma de 50 de euro,
iar în total suma de 430 de euro.

În vederea înființării popririi administratorul insolvenței la data de 11 ianuarie 2017 la adresa terțului poprit a înaintat o somație prin care s-a solicitat să achite suma datorată, în termen de 5 zile, însă până în prezent nu a achitat datoria.

În temeiul art. 126 din Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012 a solicitat Nicolae Bostan, administratorul insolvenței SRL „Compromis” validarea popririi și încasarea de la terțul poprit Irina Zafirovici în beneficiul SRL „Compromis” a datoriei în mărime de 24790,65 de lei și 430 de euro.

Prin hotărârea din 16 mai 2017 a Curții de Apel Chișinău a fost admisă cererea de validare a popririi depusă de administratorul insolvenței SRL „Compromis”, în proces de insolvență, Nicolae Bostan, și a fost încasată de la terțul poprit Irina Zafirovici în beneficiul SRL „Compromis” în proces de insolvență, datoria în mărime de 24790,65 de lei și 430 de euro.

La 09 martie 2020 Irina Zafirovici a declarat recurs împotriva hotărârii instanței de insolvență, solicitând repunerea în termen a cererii de recurs, admiterea acestuia, casarea hotărârii contestate și emiterea unei noi hotărâri privind respingerea cererii administratorului insolvenței SRL „Compromis” în proces de lichidare, Nicolae Bostan.

În motivarea recursului Irina Zafirovici a indicat că, nu este de acord cu hotărârea instanței de insolvență din 16 mai 2018, deoarece instanța a emis hotărârea în absența terțului poprit și reprezentantului ei legal, fără ca aceștia să fie citați despre data, ora și locul ședinței de judecată.

A menționat că instanța de insolvență, deși în decizie indică că terțul poprit a fost citat legal și nu s-a prezentat în ședința de judecată, la actele cauzei nu este anexată nici o dovadă privind citarea legală a părților, fapt inadmisibil.

A susținut că administratorul insolvenței cunoștea despre domiciliul real al ei, intenționat a dus instanța în eroare și a indicat în mod neîntemeiat domiciliul vechi al ei. Aceste acțiuni au fost efectuate anume cu intenția de a petrece ședințele de judecată în absența terțului poprit, cu privarea de dreptul la apărare și dreptul la un proces echitabil al ei.

A menționat că instanța de insolvență emis o hotărâre neîntemeiată și ilegală cu interpretarea eronată a legii, deoarece dânsa nu are careva datorii față de SRL „Compromis”.

Cât privește repunerea în termen a cererii de recurs, la acest capitol a menționat că ședința de judecată și emiterea hotărârii au fost efectuate fără citarea legală a terțului poprit, iar hotărârea contestată a recepționat-o numai la 17 martie 2020.

În conformitate cu art. 444 CPC, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

La 11 martie 2020, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimatului, administratorul SRL „Compromis”, în proces de insolvență, Nicolae Bostan, cererea de recurs cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței, însă plicul a fost returnat instanței cu mențiunea „nereclamat”.

Examinând recursul declarat de Irina Zafirovici împotriva hotărârii instanței de insolvență, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a respinge cererea de repunere în termen a recursului și a respinge recursul ca fiind depus cu omiterea termenului de declarare a acestuia din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) al Codului de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să respingă recursul și să mențină decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, precum și încheierile atacate cu recurs.

Potrivit art. 356 al Codului de procedură civilă, cererea de declarare a insolvenței se judecă în instanță conform normelor generale din prezentul cod, cu excepțiile și completările stabilite de legislația insolvenței.

Conform art. 1 alin. (4) al Legii insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, procesul de insolvență se desfășoară în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă și cu cele ale prezentei legi.

Prevederile art. 8 din Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, stipulează că, hotărârile și încheierile instanței de insolvență pot fi atacate cu recurs în termen de 15 zile calendaristice din data pronunțării.

După cum rezultă din materialele pricinii, prin hotărârea Curții de Apel Chișinău contestată cu recurs, a fost admisă cererea administratorului insolvenței SRL „Compromis”, Nicolae Bostan, cu privire la validarea poprii și a fost încasată de la terțul poprit Irina Zafiropulos în beneficiul SRL „Compromis” în proces de insolvență, datoria în mărime de 24790,65 de lei și 430 de euro.

La fel, din materialele dosarului rezultă că, Irina Zafiropulos a primit din casieria debitorului insolvent conform dispozițiilor de plată din 16 decembrie 2013 suma de 1000 de lei, din 25 decembrie 2013 suma de 5348,25 de lei, din 25 decembrie 2013 suma de 18442,40 de lei, iar în total suma de 24790,65 de lei, iar conform dispoziției de plată suma de 380 de euro, conform dispoziției de plată din 08 aprilie 2014 suma de 50 de euro, iar în total suma de 430 de euro (f.d. 7-11).

În vederea înființării poprii administratorul insolvenței la data de 11 ianuarie 2017 la adresa terțului poprit a înaintat o somație prin care s-a solicitat să achite suma datorată, în termen de 5 zile, însă până în prezent nu a achitat datoria (f.d. 12-14).

Astfel, instanța de insolvență prin citațiile pentru ședințele de judecată din 21 martie 2017, 11 aprilie 2017 (f.d. 15, 18) a fost înștiințată Irina Zafiropulos despre examinarea cererii, la adresa din mun. Bălți, str. Colesov 9, ap. 36, însă plicul a fost returnat instanței cu mențiunea „nereclamat” (f.d.22-23).

Totodată, în cadrul examinării cauzei, s-a dispus citarea publică a Irinei Zafiropulos, în Monitorul Oficial nr. 134-143 (6057-6066) din 28 aprilie 2017 pentru ședința de judecată din 16 mai 2017, ora 10.00 (f.d. 21, 24), prin care i-a fost adus la cunoștință recurentei despre examinarea cererii administratorului insolvenței.

Din materialele cauzei se atestă că, la ședința de judecată din 16 mai 2017, când a fost pronunțat dispozitivul hotărârii, precum și la ședințele de judecată stabilite și enumerate supra, nu a fost prezent recurenta Irina Zafiropulos, și prin cererea de recurs, recurenta a indicat că, a luat cunoștință cu hotărârea Curții de Apel Chișinău din 16 mai 2017, abia la 17 martie 2020.

Prevederile art. 116 alin. (1), (3) al Codului de procedură civilă, statuează că, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului.

Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.).

În sensul prevederilor legale citate, este de principiu ca, declarând recurs în afara termenului legal și solicitând repunerea în termen, să fie invocate astfel de motive, care să justifice încălcarea acestui termen. Pe când, la caz, recurentul nu a prezentat nici o dovadă care să confirme că, termenul de depunere a recursului a fost omis din motive întemeiate.

În coerența celor expuse, Colegiul lărgit respinge ca, fiind neîntemeiate argumentele recurenteii precum că, termenul de depunere a recursului a fost omis din motive întemeiate și anume că, a cunoscut despre hotărârea contestată abia la 17 martie 2020, și că nu a fost citat pentru ședința de judecată din 16 mai 2017, deoarece motivele invocate nu justifică în nici un mod omiterea termenului de depunere a cererii de recurs și urmează a fi respinse, dat fiind faptul că, instanța de insolvență a întreprins suficiente măsuri în vederea citării Irinei Zafiropulos.

Colegiul constată cu certitudine că, instanța de insolvență și-a îndeplinit obligația pozitivă de citare și a întreprins toate măsurile prevăzute de lege în vederea citării acesteia.

Reținând în contextul celor expuse că, Colegiul a ajuns la concluzia că Irina Zafiropulos a fost citată la adresa ultimului domiciliu cunoscut, cât și prin citație publică prin intermediul Monitorului Oficial.

Mai mult, prevederile art. 8 alin. (1) al Legii insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012 expres indică că, hotărârile și încheierile instanței de insolvență pot fi atacate cu recurs în termen de 15 zile calendaristice din data pronunțării, iar alte temeiuri justificative ce ar indica repunerea recursului în termen, în sensul art. 116 al Codului de procedură civilă, instanței de recurs nu au fost prezentate, or, însăși recurenta urma să se intereseze despre fazele procesului și actele emise, iar ca urmare, să depună recursul în termen, până la 31 mai 2017.

Distinct de cele relatate, Colegiul consideră necesar de a reitera prevederile art. 56 alin. (3) al Codului de procedură civilă, potrivit căruia, participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

Instanța de recurs remarcă că, folosirea cu buna-credință a drepturilor procedurale, prezumă că partea este obligată la interval rezonabil de timp să manifeste diligență și să se intereseze despre dosarul care se află pe rolul instanței și să respecte termenele prevăzute de lege.

În situația de fapt, contrară cadrului legal relatat, în corespundere cu prevederile art. 10 alin. (1) al Codului de procedură civilă, recurenta, va suporta consecințele nefavorabile, adică, sancțiunile procedurale stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural, în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural.

Astfel, Irina Zafiropulos, prin lege a fost obligată să respecte termenul legal de contestare a hotărârii cu recurs în 15 de zile calendaristice din data pronunțării hotărârii, termen prevăzut de art. 8 alin. (1) al Legii insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012.

Cu referire la argumentele recurente Irina Zafiropulos cu privire la aceea că la actele cauzei lipsește dovada citării legale a ei conform art. 6 din Legea insolabilității, Colegiul reține că, acest termen a fost stabilit de legiuitor pentru ca persoana citată să dispună de timp suficient să reacționeze în modul stabilit de lege.

Astfel, ținând cont că, pentru ședința de judecată din 16 mai 2017, a fost dispusă citarea publică a Irinei Zafiropulos conform art. 6 alin. (4) din Legea insolabilității, Colegiul atestă că, recurenta a dispus de suficient timp și avea toate posibilitățile să reacționeze la chemarea ei în instanță.

Jurisprudența CEDO reiterează obligația părții de a lua măsurile necesare pentru protecția drepturilor sale de acces la justiție, inclusiv prin manifestarea diligenței în exercitarea drepturilor sale procedurale și a interesului față de soarta dosarului vizat (cauza van Harn vs. Germania, hotărâre din 11 septembrie 2007, cauza Pîrnău ș.a. vs. Republica Moldova, hotărâre din 31 ianuarie 2012 și cauza SA Universul vs. Republica Moldova, hotărâre din 10 iulie 2012).

Prin urmare, Colegiul ajunge la concluzia că, recurenta a omis termenul de atac a hotărârii judecătorești, iar examinarea unui astfel de recurs ar presupune verificarea unei hotărâri judecătorești rămasă irevocabilă, astfel, încălcându-se principiul securității raporturilor juridice, precum și, ar încălca drepturile celorlalte părți la un proces echitabil.

Instanța de recurs accentuează că, o asemenea soluție este compatibilă cu standardele inserate în textul art. 6 §1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

În susținerea celor enunțate, CEDO în practica sa constantă a remarcat că, deși în speță nu era vorba despre desființarea unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile în urma admiterii unei căi extraordinare de atac în lumina unor circumstanțe nou descoperite, ci de redeschiderea unui proces prin repunerea în termenul de introducere a unei căi ordinare de atac, totuși reînnoirea acestui termen pentru motive neconvingătoare, reprezintă o soluție care ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac (cauza Melnic vs. Moldova, hotărâre din 14 noiembrie 2006, cauza Ponomaryov vs Ucraina, hotărârea din 03 aprilie 2008).

Reieșind din considerentele menționate și având în vedere faptul că, recursul a fost depus cu omiterea termenului prevăzut de art. 8 alin. (1) Legea insolabilității, în lipsa temeiurilor de repunere în termen, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge cererea cu privire la repunerea recursului în termen și de a respinge recursul declarat de către Irina Zafiropulos, ca fiind depus tardiv.

Având în vedere cele expuse și în conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) al Codului de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge cererea Irinei Zafiropulos cu privire la repunerea recursului în termen.

Se respinge recursul declarat de Irina Zafiropulos.

Se menține hotărârea din 16 mai 2017 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea administratorului Societății cu răspundere limitată „Compromis”, în proces de insolvență, Nicolae Bostan, împotriva terțului poprit Irina Zafirovici cu privire la validarea popririi.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Ala Cobăneanu

Galina Stratulat

Nicolae Craiu

Iurie Bejenaru